

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

I. Sitne vtendum nomine Sacramenti?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

COPPENSTEINII
 LUTHERO-CALVINISTA
 SACRAMENTARIUS.
 PARS TERTIA
 MYSTERIOMACHIA
 LUTHERO-CALVINISMI

Sacrofancta Sacramenta impugnantis,
 DEMONSTRATA, AC REFUTATA.

I. DE CAUSIS SACRAMENTORVM.

QUESTIO I.

Sitne utendum nomine Sacramenti?

LUTHERVS lib. de Captiuit. Babil. cap. de Matrim. Non habet vniuersa Scriptura hoc nomen, Sacramentum, in ea significatione, qua noster usus, sed in contraria. Vbiq; enim significat, non Signum rei sacrae, sed rem sacram & secretam. Idem l. b. de abrog. Missa. Et teli conscientia meritò pauera debet, ne hoc Sacrificium appellet, aut credat, quod in Scripturis non sic dicitur. Qua enim furentior temeritas est? &c. 2. MELANCHTHON in Locis communibus cap. de Sacra. Qua aut Sacramentis, nos Signa appellamus? Quin, & ὄρα ἰδαί, id est. sigilla. 3. Sic & Andreas Carolstadius. 4. Zwinglius, pater Sacramentariorum, libro de vera & falsa religione cap. de Sacramentis. Vocem istam, Sacramentum magnopere super eam Germaniè nunquam fuisse receptam.

CALVINVS Instit. lib. 4. cap. 14. §. 11. Veteres qui Sacramentorum nomen signis viderunt, minimò respexerunt, quis fuisset vtilis huius usus latinis; sed nonam hanc significationem pro suo commodo affixerunt, qua simpliciter sacra signa designarent.

LUTHERVS viso, Carolstadium & Zwinglium haesitiosos, à voce Sacramenti abhorere, mutat secessu atq; in istos impugnat, vocem, Sacramentum, propterea quod, etsi non extet in Scriptura, Deus tamen nunquam prohibuit. Mox omnes Lutherani retulerunt idem, hodieque retinent, etsi ἀγραφεῖ, ait Kemnitius.

AUTOR. Lutheranorum pallo-
 dia est quaedam caufæ iuste victoria.
 Rectè igitur Lutherus lib. contra eccle-
 stes prophetas, pag. 2. Fatemur Christianos
 non præcepisse, ut Sacramentum diceretur: sed
 dic, ubi prohibuit dici? 2. Et.

2. Fatentur Sacramentarii, in Bibliis idem esse *Mysterium*, quod *Sacramentum*; negant autem hoc propriè dictū reperiri, in nostro significationis vsu. Ideo hi id reiiciunt, vt *ἀρχαῖον*: illi recipiunt, tamen si *ἀρχαῖον*. Sic tamen est in Scriptura, quatenus significat *signum rei secretæ*; & alibi etiam *rem secretam*. At Eph. 5. propriè significans exprimitur ibi, *Sacramentum hoc magnum est*: hoc sc. quod erunt duo in carne vna. Nique ita significaret; Apostoli tota ratio periret. Probare enim nititur, debere viros diligere vxores suas; quia hoc; *Erunt duo in carne vna, magnum est Sacramentum*.

3. Ita S. Patres. Quare Kemnitius fatetur vocem, *Sacramentum*, inueniri in S. Scriptura propriè significantem; sed quatenus generica est; non quā specifica. Et ipse tamē vt specificā vtitur in Exam. pag. 22. *Coniunctio viri, & vxoris in coniugio est Sacramentum coniunctionis Christi & Ecclesie*.

4. Omnis lingua ac natio vocem *Sacramentum* vsurpat propriè: vt vocum similitudinem plurium vsus obtinet cōmunis, quæ tamē nusquam in Scriptura reperitur: vt *Trinitas, Consubstantialis, Persona*, &c. Ex his liquet vanitas Sectariorum.

QVÆSTIO II.

An Lutherana Sacramenti definitio subsistat?

KEMNITIVS ad eam octo requirit. Sacramentum est, 1. Signum materiale, 2. diuina mandatum institutione; 3. in Nouo Testamento. 4. perpetuum, 5. habens promissionem gratiæ, 6. annexam S. gno. 7. ad peccatum remissionem; 8. vt singulis, qui cum fide vtuntur Sacramento, in particulari obsequetur.

AVTOR. AD I. Id is nec docet, nec

alicunde vsquam è Scriptura docere potest: dicit solūm, quia præsupponit, solūm Coenam & Baptismum esse Sacramēta.

AD II. Essè Mandatum scriptum vel non scriptum, est Sacramentis per accidens, non essentialē: nam alioquin Christus & Apostoli non ministrassent vera Sacramēta ante, quam essent Evangelia descripta.

AD III. Rectè. Atque Caluinus *Inst. l. 4. c. 14. §. 7.* Kemnitius in *Exam. p. 2. c. de Baptismo Ioannis.* Melanchthon in *Locis.* volunt, Baptismum à Ioanne Baptista institutum, à Christo adprobatū esse: Nō qui Testamenti verò autor cum Christus sit, Baptismum eis esse Veteris Testamenti institutum oportet, proindeque nec Sacramentum esse.

AD IV. Rectè: Malè igitur Lutherus *libr. de Captiuitate Babylonica cap. de Baptismo,* numerat inter Sacramēta Rorem vellere: Gedionæi, Vmbram retrogressam Achazi.

AD V. Promissio gratiæ duplex potest videri: Vna. quæ sit effectus Sacramenti, vt signi efficacis ad iustificationē infallibilem. Hæc apud Catholicos certa inuēitur in Dei Verbo Scripto ad omnia Sacramēta: sed etiam in Tradito: apud Sectarios autem non. Nam Eucharistiæ extant promissiones tales, *Ioann. 6.* At Luthero in *Captiuitate Babylonica cap. de Eucharist.* ibi *nec syllabā de Sacramento loquitur*: Itemque Caluino ibidem cum asseclis. Nec vsquam extat alia: ergo ipsis nulla est; proinde nec Sacramentū iis Eucharistia est. Nam *Mat. 24. Marc. 14. Luc. 22.* promissio refertur ad Sacrificium Crucis, non ad Sacramentum: *Tradetur; ait, Effundetur; non, Traditur.*
Hh Al-